

98/990 2884/

GEHEIM

Parijs, 26 November 1952.

De Heer Minister,

Afschrift aan: Dr J. Linthorst Homan
Prof. Samkalden
Mr van den Burcht van Lichtenbergh,
D.I.O.
Ir van Hamelen.

Betreft; Besprekingen met de Duitse delegatie te Parijs.

./.

Tegelijk met deze nota doe ik Uwe Excellentie een concept-schrijven aan Minister Niklas toekomen. Hoe noodzakelijk het is, dat U met Minister Niklas spreekt is mij nog eens gebleken in een gesprek, dat ik met de Duitse gedelegeerde bij de Interim Working Party, de Heer Köster van het Auswärtige Am te Bonn, heb gehad.

In dit gesprek is mij gebleken, dat de Duitse ideeën ten aanzien van de Februari-conferentie bepaald minder in overeenstemming zijn met de Uwe dan bij de Ministers Fanfani en Laurens het geval is. Dr Hermes schijnt zeer bevreesd te zijn voor een principiele uitspraak door de zes landen op de conferentie van Februari. Vermoedelijk speelt hierbij zijn voorzitterschap van het Bauernverband een grote rol. Hij erkent weliswaar de betekenis van de resolutie van Luxemburg, maar zou de zes landen daaraan in Februari slechts willen binden "voor zover dit niets kost". Met andere woorden, hij wenst de samenwerking tussen de zestien voort te zetten en een formule te vinden op basis waarvan dit zou kunnen geschieden. De Heer Köster meent, dat concreet ook op commercieel terrein binnen het kader der zestien, eventueel zelfs uitgebreid met Spanje, iets zou kunnen worden ondernomen. Wat dat is, weet hij zelf niet.

Voorts kwam herhaaldelijk het argument naar voren, dat Duitsland als grootste agrarisch importland der zes zijn compensatie voor een landbouwgemeenschap zou moeten vinden op industrieel gebied.

*Min. land - 93 Archief 2
Int. Eur. handels - Corresp en besp met buitenland*

Ook voor wat de H.A. betreft, kreeg ik de indruk, dat Dr Hermes hiervoor ten zeerste bevreesd is. De Heer Köster merkte enige malen op, dat een binding van de Duitse landbouwpolitiek binnen het kader der zes in Duitsland op grote moeilijkheden zou stuiten.

Ofschoon de Heer Köster herhaaldelijk de opmerking heeft gemaakt, dat Duitsland een positieve bijdrage wenst te leveren tot het totstandkomen der Europese agrarische gemeenschap, kan ik mij niet aan de indruk onttrekken, dat Dr Hermes bezig is een eigen spel te spelen en dat hij dat zoveel mogelijk zonder inmenging van de Ministers Adenauer en Niklas wil doen. Ik heb medegedeeld, dat Uwe Excellentie aan Minister Niklas hebt geschreven en hem hebt medegedeeld, naar Bonn te willen komen. Uit het antwoord van de Heer Köster maakte ik op, dat Uwe Excellentie even goed met een gesprek met Dr Hermes zou kunnen volstaan. Uiteraard heb ik te verstaan gegeven, dat Uwe Excellentie met een politiek verantwoordelijk Minister wenste te spreken.

Dit alles leidt mij tot de conclusie, dat de opvatting dat Minister Adenauer hier niet buiten kan blijven, de enig juiste is.

Tactisch lijkt het mij het beste, tegenover de Duitsers de samenwerking der zestien niet af te wijzen, maar duidelijk te maken, dat hiervan geen concrete resultaten zijn te verwachten, zulks aan de hand van vragen over deze concrete samenwerking, waarop van Duitse zijde zal moeten worden geantwoord. Het komt mij voor, dat de Duitsers vooroverleg tussen de zes ministers van Buitenlandse Zaken en van Landbouw, ten-einde een interpretatie van de Resolutie van Luxemburg te verkrijgen, wel zullen aanvaarden.

Ik heb mij vooralsnog onthouden van het geven van meer dan vage inlichtingen over de gesprekken, die U met de Ministers Fanfani en Laurens hebt gehad. Ook een suggestie tot het houden van ambtelijk vooroverleg vóór U Minister Niklas ontmoet, heb ik ontweken, omdat ik er geen behoefte aan heb

Dr Hermes gelegenheid te geven zich met dergelijk overleg als basis voor te bereiden op een gesprek tussen U en Minister Niklas, waarbij hij stellig aanwezig zal zijn.

De Heer Köster bracht ook de opvatting van de Heer Monnet naar voren, die zou hebben verklaard, dat de landbouw-integratie het sluitstuk der Europese integratie moet vormen. Ik heb daartegenover gesteld, dat juist door de landbouw-integratie binnen het kader der zes aan de orde te stellen ook de financiële en economische problematiek in beweging wordt gebracht.

DE CHEF DER DIRECTIE
INTERNATIONALE ORGANISATIES,

A handwritten signature in cursive script, reading "J.J. van der Lee", written over a horizontal line.

(Dr J.J. van der Lee)